

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones mediocres sancti Bonaventure de tempore

Bonaventura <Sanctus>

Argentine, 14. III. 1496

In die sancto pasche.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31133

In die sancto pasche

Itē meditat⁹ est christus
ptra cogitatiōes demonuz.
qualit⁹ eos ptereret z genus
būanū ab ipoz iugo z dñio
liberaret. Isa. xiiij. Iuravit
dñs exercituz di. Si nō vt
putavi ita erit et quō mente
tractavi sic eueniet vt pterā
assyriū in tēram. et ī montibz
m. sculcē eū. z auferet ab eis
iugū ei⁹. z on⁹ illi⁹ ab hūme/
ro eoz tollat. Hoc p̄siliū qđ
cogitavi sup oēm tēram. Qđ
nobis p̄stare dig.

In die sancto pasche.

Pascha no

p̄strū imolat⁹ est xp̄s
zē. i. Cor. v. Pa
scha transit⁹ interpra⁹. Un̄
notādū qđ quadruplex transit⁹
est nob necessari⁹ ad vitā et
nā intrare volētibz. Prim⁹ ē
innocētie baptismal. Scđs
pnie general. Terci⁹ eucha
ristie dñicalis. Quart⁹ vitez
glie eternal. Un̄ p̄. Pascha
deo celebrat qđ baptismo re
nouat. Penitet. altari cōicat.
hincqz vocat. Prim⁹ igit⁹
trāsit⁹ est a statu culpe origi
nalis. ad statū innocētie ba
ptismal. in qđ transitu ex filijs
tre. fuit filij gr̄e. ex filijs tene
brax. filij lucis. ex filijs subtra

ctionis. filij adoptōis. et h̄ p
sp̄m̄ctm̄ z baptismat⁹ sacra
mētū. Roma. viij. Quicunqz
spū dei agunt hi filij dei sūt.
Hoc pascha p̄figuratū fuit
in transitu filioz isrl̄ p mare
rubrū. sic pbat apls. i. Cor.
x. Holo vos ig. f. qm̄ p̄res n.
o. sub n. f. z o. m. tr. z om̄s in
moy. b. sūt in nu. z ī ma. vult
oñdere qđ p̄trāsitū illum ba
ptism⁹ debeat itelligi. z qđ fu
erit typ⁹ z figura n̄ri baptis
mi. qđ etiā dicit glo. Moy
ses xp̄m. nubes sp̄m̄san. ma
re baptismū significat. Dec
glo. Mare ḡ rubruz signifi
cabat baptismū n̄ri xp̄i san
guine rubricatū. qz inde vir
tutē z efficacīā habet. qđ io.
testimoniū vocat. i. Jo. v. Et
tres sunt qđ testimoniū dāt ī
terra. sp̄s. aq̄ z sāguis. Hoc
pascha iocūdo applausu z fe
stiuo apparatu scā ecclia cele
brat. qđ ad fontes baptisma
tis p̄cessionalit̄ descendit. qđ si
leta et festina p̄ noue prolis
multiplicatiōe. quā p̄ aquā z
sanguinem sp̄ssa. et ea ge
nerauit. z de tenebz miserie
ad lumē gr̄e reduxit. vñ leta
p̄ tali transitu cātat. Ps. In
exitu is. de egypt. Scđs trā
sit⁹ est pn̄ia general. vt si bō

plapsus fuerit i pctm actua
 le a pma innocētia in q pau
 ci pmanēt possit p pniā re
 surgere z i pma gřaz redire.
 Job. xiiij. Lignū bz spem. z
 post. ad odorē aq. sup. pnie z
 lachrymaz germiabit z faci
 et comā qī cū pmo plātātū ē
 Aug. in li. v. retractationū.
 Pnia est res optimaz pfecta
 q oēs defect⁹ reuocat ad pfe
 ctū. Itē Damas. Pnia est ab
 eo qd est pter naturā. i id qd
 est fm naturā reuersio Ex h
 ptz q sic p baptismū ad st a
 tū innocētie reparamur. ita
 z p pniā. qz inqntū ipa pe
 nitētia est gřa ifusa reparat
 defectū spoliatiois gratuito
 rū. z inqntū virt⁹ opans suf
 ficient reparat defectū vul
 nerationis naturalū. Sed
 nota q sic prim⁹ trāsū fit p
 mare rubrū. ita scds p deser
 tū. sicut dicit Flume. ix. Q filij
 israel celebrauerūt pbase in
 monte synai iuxta oia q mā
 dauerat dñs moysi. Synai
 interpretatē tēptatio egredi
 ens. qd vtiqz pnie puenit. qz
 multi egrediunt a pnia pte
 varias tēptatōes et deserūt
 eā. sicut ptz in h tpe paschali
 in his q p totā qdragesimaz
 dño erāt deuoti. z cū ipō cru

ci pnie affici. nunc incipiunt
 dissolui. aliq p amenitatē tē/
 pozis. Sap. ij. Venite coro
 nem⁹ nos rosas. aliq p inglu
 uiem ventris Isa. lviij. Qua
 re ieiunauim⁹ zc. aliq p imū/
 diciā carnis. qd maximū im
 pedimentū est ad celebra
 dū pascha. Flume. ix. Inuen
 ti sunt quidā immūdi super
 ania homis q nō poterāt ce
 lebrare pbase cū filijs israel.

Tercius transit⁹ est sacra
 mentuz eucharistie altaris.
 Ad qd dignē picipiendū trā
 sire debem⁹ de virtute i vir
 tutē. videlicet de virtute ino
 centie baptismalis ad virtu
 tem pnie salutaris. vt iā de
 cetero simus noua consper
 sio z azyma sinceritat⁹ bono
 rum operum exercitio. quia
 pascha nostruz imolatus est
 christus. Glo. Pascha. id est
 christus p quē transire debe
 mus ad promissā nobis pa
 triam de hoc mundo. Pur
 gati em iam sum⁹ a fermento
 veteri. h est. a peccato ori
 ginali. a fermento malicie. h ē
 a peccato odij et inuidie. ex
 parte christi. a fermento ne
 quicie. hoc est a peccato in
 cōtinentie reat⁹ ppriū. Glo.
 neqcie. i. icōtinentie in seipō.

In die sancto pasche

vnde nequaz dicit q̄ neq̄t se
continere. Continencia sūme
necessaria ē ad illud pascha
le sac̄m̄ digne deo celebran
dū. Q̄d signatū habem⁹? Jo
sue. v. vbi dicit. q̄ p̄ls p̄mo
circūcisus fuit in galgalis. ⁊
postea imēdiate in eodez lo
co pascha celebravit. et dicit
ibi q̄ archa dñi p̄ arentez al
neum trāsivuit. ad significan
dū q̄ alueus incōtinētie no
stre pus debet arefcere. ⁊ po
stea archa federis dñi. Est
corpus dñi. in vegetatiōez
aniaz n̄faz trāsire. Et nota
q̄ ex hoc transitu boni pfici
unt. sicut ibi dicit. q̄ aq̄ supe
riores instar montiū ascen
dentes imobilē stabāt. ma
ll vero ex indigna p̄ceptione
tanti sacramēti deficiūt tan
q̄ inferiores aque q̄ in mare
mortuum descendebāt. Q̄d
maxime de fluxu incōtinen
tiū sacerdotū verū est. quia
breni tpeviuunt. Incōtinen
tia em̄ est rinus egypti. De q̄
Isa. xix. Nudabit alueus ri
ni a fonte suo. ⁊ ois sement̄
irrigua siccabunt. arefcet et
nō erit. Igit̄ vt archa possit
transire nudabit alueus ille
a cogitatōne. Siccabitur a
delectatione. arefcet a cōsen

sus inclinatioe. nō erit in de
licti p̄petratōne. Quart⁹
transit⁹ est gl̄ie ⁊ vite eterna
lis. s. ex hoc mūdo ad celestē
patriā. vbi pascha erit conti
nuum vnicū ⁊ verū. ⁊ spūall
ter celebrandū. ⁊ nō in assis
agni carnib⁹. nec cū lactucis
agrestib⁹. nec sub figuris le
galib⁹. nec sub speciebus sacra
mentalib⁹ exhibenduz. sicut
dicit leo papa in sermone d̄
palmis. Intelligite inq̄t di
lectissimi quēadmodū sit no
uū ⁊ vetus. t̄pale ⁊ eternum.
corruptibile ⁊ incorruptuz.
mortale ⁊ imortale. paschale
mysteriū. Vetus quidez s̄m
legē. nouū aut̄ s̄m verbū. tē
porale p̄ exemplū. eternuz p̄
gr̄am. corruptibile p̄ victimā
pecudū. incorruptibile p̄ do
mini vitā. mortale p̄ sepul
turā. imortale p̄ dñicā resur
rectionē. Vetus quidē ē lex
nouū aut̄ est verbū. t̄pale ex
emplar. sed sempit̄na ē gra
tia. corruptibilis ovis. incor
ruptibilis est dñs. Hec in fi
gura fiebant. hic veri⁹ repe
riunt̄. Ex quib⁹ s̄bis patz q̄
vnū pascha erit i patria. erit
in sp̄ritu. erit in x̄po. q̄ finis
est legis. ⁊ legalīū figurarū.
Propter q̄d p̄uenientissime.

dicit apłs. Pascha nřm im-
molar⁹ est christ⁹. ac si dicat.
Ad hoc immolar⁹ est xps pro
nob corporaliter in terris. vt i
azymis sinceritatis eius sm
humanitatē. z in azymis ve-
ricat⁹ ei⁹ sm diuinitatē epu-
lemur spūaliter in celis. Luc.
xxij. Et ego dispono vob sic
disposuit mibi p̄ me regnū
vt eda. z bi. sup men. meā in
regno meo. h̄ est phase spūa-
le i domo dñi. De q̄ Ezech.
xlv. Qd nob p̄stare zc.

In die sancto pasche.

Trina maria

m
gdalenar⁹ Maria
iacobi z sal. eme-
runt aromata zc. Mar. xvj.
Legit Beñ. l. q̄ Joseph ruit
sup faciē patris flens et de-
osculans eū. p̄cepitq̄ seruis
suis medicis vt aromatib⁹
condirēt p̄m. Notandū q̄
dñice sepulture q̄nq̄ nota-
biles psone legunt̄ interfuis-
se. Vñd̄ s. Trina maria. io-
seph. nichodemus. aromata
portāt Erveniūt sacri corp⁹
condire magistri. Igit̄ p̄
maria magdalena accipiun-
tur penitētes. q̄ post lapsum
criminū suoz ad dñm p̄uer-
tunt. z exemplo ip̄i⁹ aroma-

tib⁹ p̄nie. eius sepulture ob-
sequunt̄. De q̄b⁹ aromatib⁹
dicit̄ Erođ. xxx. Sume tibi
aromata. stacten z onichina
z galbanuz boni odor⁹ z th⁹
lucidissimū om̄ia eq̄lis pon-
deris erūt. Lūq̄ in tenuissi-
mū puluerē vn̄versa stude-
ris. pones ex eo in taberna-
culo federis in q̄ loco appare-
bo tibi zc. Per hec aromata
tam diligēter specificata desi-
gnant̄ quedā specialia virtu-
tū opa ad sac̄m p̄nie ptinen-
tia. sic est dolor z gemit⁹. con-
tritio. cōfessio z satisfactio. p̄
q̄ inūgit̄ iesus ne iā vulnera
sua doleat. dū nřa p̄siderat.
z ne passionē suā q̄i p̄ditam
reputet. dū p̄ fructū peniten-
tie ad vitaz gr̄e tendere nos
videt. Signant̄ dicit̄ q̄ oīa
equalis ponder⁹ debeāt esse.
Aug⁹ de ciui. dei. Necesse ē
vt tantū v̄rat dolor. q̄ntū in-
heserat amor. Apocal. xvij.
Quantū glorificauit se et in-
delicijs fuit. tantuz date illi
tormentū z luctū. Deu. xxv.
Pro mēsurā peccati erit pla-
garū modus Itē in tenuissi-
mū puluerē redigi debēt. vt
nihil remaneat de grosso.
Grego. Bonaz mentuz est
ibi culpā cognoscere vbi cul-

In die sancto pasche

pa nō est. **Ecci. xxvij.** Sicut in percussura cribri puluis remanet. sic opporia hoīs in cogitatu illi. In q̄ loco apparebo tibi. qz flentibz z tribulatō cordis apparet de. **Johis. xx.** Dū fleret vidit illū stantem zc. Per maria z iacobi qd̄ luctator interpretat accipiuntur fortes spū z in virtutibz pficientes. qui p̄rijs vicijs supplantantis. certant p̄ debiliozibz fratribz z infirmis. **Roma. xv.** Debem⁹ aut nos firmiores. imbecillitates infirmozū sustinere. z nō nobis placere. **Glō. nō nobis placere. i.** non qd̄ nobis placeat iudicare sed qd̄ fratri. qz iulcem curā agere debem⁹. Isti portāt aromata boni exempli tam in h̄bis q̄ in factis ad edificationē proximozū. significati p̄ hysmaelitas. **Gen. xxxvij.** Venientes ad galatibz z sup camelos portātes aromata z resinam z stacten in egyptū. portantes etiā ioseph secum. i. christuz. quem emerāt. xxx. argenteis a fratribz suis. Quid est aromata in egyptū portare z iesuz venalem exponere. nisi proximis nostris adhuc in peccatorū suoz tenebris constitutis lucis extra demonstrare. z eū cuius odor est super omnia aromata peccatoribz i noticiāz facere deuenire. sic dicit apls. ij. **Corint. ij.** Deo aut gratias q̄ semp̄ triumphat nos in christo iesu. z odorez noticie sue manifestat p̄ nos in omni loco. qz christi bon⁹ odor sum⁹ in h̄is qui salui fiunt. **Glō.** In quozū vita z p̄dicatione x̄ps ostēdit sicut p̄ odorem pomū. Isti christuz quasi fasciculū aromatu pro mercede eterne retributōis alijs vendunt. quē z ipi multis laboribz emerunt. Sed pauci emunt eū. qz om̄s gratis eū h̄re volūt. nisi pharisear. qd̄ interpretat os dissecat in quo signant h̄i q̄ gustum spūalem h̄nt bonū. **Ps.** Sustate z vi. q. su. est dñs. Per mariā salome q̄ pacifica interpretat possunt accipere homies q̄etos z a mūdi tumultibz alienos. q̄ pacē cum om̄ibz h̄re student. z p̄t bonū pacis iniurias z damna q̄nqz sustinēt. De q̄bz **Mat. thei. v.** Beati pacifici. qm̄ filij dei voca. Et bene filij dei tales vocāt. qz p̄ tranquillitatem cordis. z modestiā spūs merent transire ad pacē eter

nitatis. H est ad xpm q̄ ē par
nostra. Psal. iiii. Et par dei
q̄ exu. o. sen. c. c. v. z in v. i. xpo
iesu dño nro. Glo. Pax dei.
id est. de^o q̄ est sūma pax. que
nec excogitari pōt. z iō extra
eam nulli pax est. Tales por
tant aromata paciētie z mā
suetudinis. p̄seuerātie z lon
ganimittatis. q̄ preciosissima
sunt z charissime emunt. De
quibz. iij. Reg. x. dicit. Rex
gina saba attulit regi Salo
moni aromata p̄ciosissima
q̄lia nō sunt allata ī hierl'm.
Saba interpretat̄ eloquētia.
z signat illos q̄ libent̄ de pa
ce loquunt̄. z oēs sensus at
q̄ sermones suos ad p̄ce
ordinant. q̄ discordias z scis
mata z detractōes atqz mur
muratiōes tanqz venena de
testātur. j. Loz. ij. Obsecro
vos frates p̄ nomen dñi no
stri iesu christi vt idipm dica
tis om̄es et nō sint in vobis
scismata. Sepulchrū christi
sunt viri religiosi. q̄ sup om
nia studere debēt paci. Ps.
In pace factus est loc^o eius
Sed diabol^o de domibus
pacis z de cell' aromatū. nitit̄
facere domos scismatū z la
trinarum. p̄ctis nris exigēti
bus. z dño p̄mittēte. vt q̄ iu/

stus ē iustificet̄ adhuc. z q̄ in
sordibz ē sordescat adhuc. A/
mos. vi. Ecce dñs percutiet
domū maiore ruinis. z domū
miore scissidibz. z Isa. iij. Et
erit p̄suauis odore fetoz zc.

Per ioseph ab arimathia.
z p̄ r. ycodemū possum^o acci
pere hoīes diuites z secl'i po
tētes q̄ sit posse et nosse bñ
bñfaciendi et xpi paupibus
nūc rebz nūc p̄silijbz z auxilijs
subueniēdi. Nā vn^o istorum
erat nobil' decurio. z vir ma
gn^o et honorat^o. atqz p̄o legis
perit^o. vtqz tñ xpi discip'ls sz
occult^o. ad significāduz q̄ ē
int' carceruas potētū. z ī cetu
l'atoroz viroz secl'ariūqz m̄grō
rū iueniūt homīes deuoti z
deū timētes. q̄ d' suis facul
tibz paupibz amīstrāt. et q̄si
aromata ad sepulchrū christi
portāt. Nā ioseph sindonez
mercat^o ē. z inoluit xpm. Ni
codem^o emit aromata myr
re z aloes quasi libras cen
tum. in q̄ oñdit̄ deuotio et li
beralitas secl'ariū. quā ad vi
ros religiosos q̄i ad sepulchrū
dñi bñt. Quod reuera sepul
chrū d' ī petra excisū z ī orto
sitū In petra excisū. p̄t̄ ideā
bilē mēoriā passiōis z paup
tat' xpi quā tales profitent̄.

In octaua pasche

In orto sitū p̄t̄tinuā mū
diciā z p̄tinentiam qua xpo
tanq̄ virginis filio p̄figurā
tur. Seculi potentes z viri
l̄rati atq̄ nobiles sūt tanq̄
aque maris rubri. q̄ erant fi
lii isrl̄ q̄si p̄ muro a dextris z
a sinistris. qz defendūt religi
osos. z eoz p̄secutoribz indi
gnant. z tales portāt aroma
ta zeli z diuie emulatōis. de
quibz d̄r Deu. xxxiij. Ponēt
thimiam i furore tuo. z ho
locustum sup altare tuū. qz
ex hoc gratū deo sacrificiuz
offerūt. q̄ paupes defendūt.
Amen.

In octaua pasche epla.

in me quod

o natū est ex deo vincit
mundū. z hec est victo
ria q̄ vincit mundū fides no
stra zc. j. Joh. v. Legit̄ in na
turis animalū q̄ quedā ania
lia examinant fetus suos an
sint legitimiz de se nati. sicut
de aquila q̄ fetū suū radio
solis opponit. Et marsi q̄dā
populi infantibz suis recent̄
natis. serpentes obūciūt. q̄
si fugiant. nec odorē pueroz
ferre valeant. legitimī cōpro
bant. Sicut de gallina q̄ ova
anatus sibi supposita. postq̄

eruperint si lac⁹ petāt. z aq̄s
se crebro immergāt. a matre
q̄si alieni z illegitimi repellū
tur. Sicut mō nos xpus exa
minat an ex dō nati sim⁹. i. B
scz. si mundū vincam⁹ et ei⁹
p̄cupiscentiis virilit̄ resista
mus. q̄ sunt q̄ttuor. De tri
bus. j. Johis. ij. Lōcupiscē
tia carnis. p̄cupiscētia oculo
rū. supbia vite. significate no
bis p̄ bestias illas de quibz
dicit̄ Dauid. vij. Uñ. Prima
leena fuit. vsus trux. altera.
pardus. Tercia. dissilis be
stia quarta tribz. Igit̄ pri
ma bestia q̄ erat silis leene z
alas aquile habebat. ē super
bia vite mūdane. cur⁹ ale sūt
potentiaz diuitie. quibz se in
altū eleuat. Naz sicut leena
regina est bestiarū. ita super
bia radix est oīm viciozuz. z
deo p̄ oīmibz peccat̄z odiosuz
Joh. x. Propter supbiā q̄si
leena z capies me. reuersusq̄
mirabiliter me crucias. De
us em̄ grauissime punit pec
catū supbie. Exemplum de
antiocho. j. Mach. vij. qui p̄
supbiā credebatur se naviga
turū montes z terrā in pela
gus deducturū. q̄ iussit agi
tari currū suū vt faceret hie
rusalē poliandrū iudeozum